

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/1263/2015
Identifikačné číslo spisu:	1208213241
Dátum vydania rozhodnutia:	30.11.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1208213241.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne H. U. bývajúcej v U., zastúpenej JUDr. Ivanom Jánošíkom, advokátom so sídlom v Bratislave, Klincová 35, P.O.BOX 2, proti žalovaným 1/ Doprastav, a.s., so sídlom v Bratislave, Drieňová 27 a 2/ DOPRASTAV SERVICES, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Drieňová 27 (fakturačná adresa Košická 52), zastúpenými JUDr. Jozefom Boledovičom, advokátom so sídlom v Rovinke, Úzka č. 578/4, o určenie zamestnávateľa, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 50 C 156/2008, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 27. marca 2012 sp. zn. 8 Co 433/2010, takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 27. marca 2012 sp. zn. 8 Co 433/2010 a súvisiace uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo 16. apríla 2012 sp. zn. 8 Co 433/2010 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II rozsudkom z 30. júna 2010 č.k. 50 C 156/2008-187 žalobu zamietol a žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovaným 1/ a 2/ k rukám ich právneho zástupcu náhradu trov konania vo výške 1 684,23 €, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení uviedol, že v konaní nebolo sporné, že žalobkyňa bola u žalovaného 1/ v pracovnoprávnom vzťahu zamestnaná ako chyžná v obchodnej prevádzke s miestom výkonu práce Správa hotelových zariadení s dňom nástupu do práce od 4. septembra 1995, pričom pracovný pomer bol dohodnutý na čas neurčitý. Z listinných dôkazov mal súd prvej inštancie za preukázané, že medzi organizačné zložky žalovaného 1/ patrila aj Správa účelových zariadení (ďalej len „SÚZ“), ktorá bola predmetom prevodu na žalovaného 2/ k 1. aprílu 2008. S poukazom na Dodatok č. 1 Rozhodnutia generálneho riaditeľa č. 4/2008 a Rozhodnutí generálneho riaditeľa č. 5/2008 a č. 6/2008 súd zistil, že predmetom prevodu bol aj prevod práv a povinností pracovnoprávnych vzťahov všetkých zamestnancov SÚZ, vrátane nehnuteľného majetku a obežného majetku. Danou skutočnosťou sa v zmysle § 28 Zákonníka práce zaoberala aj Inšpekcia práce, ktorá konštatovala, že u žalovaného 1/ nedošlo k porušeniu § 27 až 30 Zákonníka práce, keďže žalobkyni bolo oznámenie o prechode práv a povinností z pracovnoprávnych vzťahov písomne aj ústne viackrát oznámené v lehote stanovenej zákonom. Z tohto dôvodu súd žalobu žalobkyne v časti určenia,

že je zamestnankyňou žalovaného 1/, posúdil ako nedôvodnú. Následne poukázal na opodstatnenosť dôvodov okamžitého skončenia pracovného pomeru zo strany žalovaného 2/, keďže mal za preukázané, že žalobkyňa od 1. júna 2008 mala neospravedlnenú absenciu v práci v dĺžke 61 dní, čím z jej strany došlo k závažnému porušeniu pracovnej disciplíny. Súd konštatoval, že okamžité skončenie pracovného pomeru spĺňalo všetky formálne náležitosti a bolo žalobkyni riadne doručené. Na základe uvedených skutočností nebol zistený dôvod neplatnosti tohto právneho úkonu a rovnako ani nárok žalobkyne na náhradu mzdy, keďže žalobkyňa prácu u žalovaného 2/ reálne nevykonávala. Tvrdenie žalobkyne, že prevod SÚZ od žalovaného 1/ na žalovaného 2/ je simulovaný právny úkon, súd prvej inštancie posúdil ako účelové tvrdenie, keďže žalobkyni sa nezmenilo právne postavenie v pracovnoprávnom vzťahu, t.j. nedošlo k zmenám pracovných podmienok vyplývajúcich z jej pracovnej zmluvy a pracovnej náplne, nedošlo ani k zmene miesta výkonu práce a zmenám pracovných činností. V tejto časti považoval súd prvej inštancie žalobu v časti určovacích návrhov žalobkyne ako špekulatívny a bez preukázania naliehavého právneho záujmu. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 27. marca 2012 sp. zn. 8 Co 433/2010 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s právnym posúdením, ako aj s odôvodnením napadnutého rozsudku, ktorý dospel k záveru, že bol preukázaný prevod úloh a činností žalovaného 1/ ako zamestnávateľa inému zamestnávateľovi, žalovanému 2/, s ktorým bol zo zákona v zmysle § 28 ods. 1 Zákonníka práce spojený aj prechod práv a povinností z pracovnoprávnych vzťahov voči prevezeným zamestnancom na preberajúceho zamestnávateľa. Poukázal na skutočnosť, že žaloba žalobkyne v časti požadovaného určenia zamestnávateľa nebola dôvodná nielen vo veci samej, ale a predovšetkým aj z dôvodu absencie procesnej podmienky vecného prejednávania určovacej žaloby v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p., ktorou je existencia naliehavého právneho záujmu na jej určení. Poznamenal, že súd prvej inštancie správne posúdil nedôvodnosť žaloby v časti určenia neplatnosti rozviazania pracovného pomeru a uplatnených mzdových nárokov, keďže žalobkyňa u žalovaného 2/ nepracovala, reálne pre neho nevykonávala žiadnu prácu, čím bol naplnený dôvod pre okamžité skončenie pracovného pomeru zo strany žalovaného 2/ pre závažné porušenie pracovnej disciplíny v dôsledku neospravedlnenej absencie. Zhodne so súdom prvej inštancie posúdil ako nedôvodnú aj žalobu žalobkyne v časti zaplatenia náhrady mzdy, a to z dôvodov uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku, na ktoré v celom rozsahu poukázal. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 2/9 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil a vo výroku rozsudku nevyslovil prípustnosť dovolania podľa 238 ods. 3 O.s.p., keďže absentovalo uvedenie skutočností, v čom žalobkyňa vidí závažný význam otázky po právnej stránke. Uviedol, že o náhrade trov konania rozhodne samostatným uznesením podľa 2/4 ods. 5 O.s.p. Krajský súd v Bratislave uznesením zo 16. apríla 2012 sp. zn. 8 Co 433/2010 žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si ich v súlade s § 151 ods. 1 vety druhej O.s.p. v súdom stanovenej lehote nevyčísľili.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa 9. mája 2012 dovolanie, z dôvodu, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. V dovolaní rozsiahlo uvádzala v čom vidí nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom. Navrhla, aby dovolací súd zmenil rozhodnutie odvolacieho súdu a žalobe v plnom rozsahu vyhovel, eventuálne aby vec vrátil odvolaciemu súdu späť na ďalšie konanie.

Žalovaní 1/ a 2/ vo vyjadrení k dovolaniu žalobkyne navrhli, aby dovolací súd dovolanie žalobkyne zamietol z dôvodu, že prípustnosť dovolania v danej veci nie je daná a dovolanie nie je dôvodné.

Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia veta prvá, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, zastúpená advokátom, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané, bez nariadenia do volacieho pojednávania dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu je potrebné zrušiť.

Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016 (9. mája 2012), t.j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle vyššie uvedeného § 470 ods. 2 CSP a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 ods. 1 a § 238 O.s.p.

Za účinnosti predchádzajúcej právnej úpravy bolo dovolanie spôsobilé vyvolať sledovaný právny účinok pri vadách zmätočnosti (§ 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p.), i keď jeho prípustnosť z § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. nevyplývala; v takom prípade vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. prípustnosť dovolania nezakladali, na takto prípadne uplatnené dovolacie dôvody nebolo možné prihliadať (napr. Najvyšší súd Slovenskej republiky sp.zn. 1 Cdo 44/2015, 2 Cdo 151/2015, 3 Cdo 90/2011, 4 Cdo 588/2015, 5 Cdo 424/2015, 6 Cdo 26/2016, 7 Cdo 36/2016, 8 Cdo 27/2016).

Na vady konania, ktoré sú uvedené v § 237 ods. 1 O.s.p., je dovolací súd povinný prihliadať bez ohľadu na to, či ich dovolateľ uplatnil alebo neuplatnil (viď § 242 ods. 1 O.s.p.).

Z obsahu spisu vyplýva, že k odvolaniu žalobkyne (č. 1. 202 spisu) sa písomne vyjadrili žalovaní 1/ a 2/ (č. 1. 2/2 spisu), žalobkyňa (dovolateľka) ale nemala možnosť sa dozvedieť o tomto vyjadrení a prípadne sa k nemu aj vyjadriť, lebo súd jej toto vyjadrenie žalovaných 1/ a 2/ nedoručil. Opomenutím doručenia tohto vyjadrenia žalobkyni došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces v súlade s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“) a tým k odňatiu jej možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

Európsky súd pre ľudské práva vydal 13. januára 2015 rozsudok vo veci Trančíková proti Slovenskej republike, v ktorom sa zaoberal aj opodstatnenosťou námietky o nemožnosti vyjadriť sa k vyjadreniu protistrany v rámci odvolacieho konania. V tomto rozsudku dospel Európsky súd pre ľudské práva k názoru, že aj keď vyjadrenie k odvolaniu neobsahuje žiadne nové skutočnosti alebo argumenty, ku ktorým by sa procesná strana už nebola vyjadrila v predchádzajúcom priebehu konania a prípadne ide o vyjadrenie nemajúce vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, musí byť druhému účastníkovi daná možnosť oboznámiť sa s ním, ak bolo formulované ako právna a skutková argumentácia. V rozsudku sa doslovne uvádza, že „požiadavka, aby účastníci súdneho konania mali možnosť dozvedieť sa o všetkých predložených dôkazoch alebo vyjadreniach podaných v ich veci a vyjadriť sa k nim, sa vzťahuje na odvolacie konanie rovnako ako na prvostupňové konanie, a to napriek skutočnosti, že odvolanie nemusí vyvolať žiadnu novú argumentáciu“. Pokiaľ súd takúto možnosť druhej procesnej strane nevytvorí, dochádza k porušeniu práva na spravodlivé konanie, ktoré je zaručené článkom 6 ods. 1 Dohovoru.

12. V okolnostiach preskúmvanej veci dospel do volací súd k záveru, že postup odvolacieho súdu vykazuje znaky relevantné z hľadiska namietaj vady zmätočnosti. Rešpektujúc právne účinky podaného dovolania, ktoré v konaní nastali, dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a súvisiace rozhodnutie o trovách odvolacieho konania a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a § 450 CSP).

13.0 trovách pôvodného konania a o trovách do volacieho konania rozhodne odvolací súd (§ 453 ods. 3 CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.